

ს. ვარდისუბანი. (თელავის მახლობლად) ს. ვარდისუბანში სამსახურის დასრულებით კომპლექსური ინიციატივა, რომელიც დასრულდა თხუთმეტ კომპლექსურად (ამათ ახსნაურობა და სამხედრო ხელის შედგენის) უკვე აღნიშნული გეგმის მიხედვით. რადგან ეს სოფელი თელავს ახლოს, ამისათვის აქაური ხელის განსაკუთრებული თვითმართვის სახეს, ვაჭრობის რეგულაციები, აგრეთვე დედაკაცებიც. ამიტომაც აქ, სხვა სოფლებთან შედარებით, ფული უფრო არის, რასაც აქარად ამტკიცებს ჩვენი, დახურვა, სმა და ჭამა აქაურ ხელისა. მიუხედავად ამ კარგი მდგომარეობის, ვარდისუბანს არა უკუეხებოდა რა ისეთი რამ საზოგადო, როგორც ვაკეთა სხვა სოფლებში მათხედ უფრო მატერიალურად დაქვეითებულ ხელსა.

ვარდისუბანის საჭიროებასა და სხვათა შორის, უწყობლობა შეადგენს. დადგება თუ არა დეკემბერი, თუ უკვე დასრულდა აქ სამუშაო ვერ იბოლო, ისე დასრულდა ხელში აქაური მატერიალური. ესევე ხდება თბილისის სახეობის ეხევისთვის, მანამდე წვიმები დაიწყება. ასე რომ სოფლებში უწყობლობა არის ხუთი თვე ხანგრძლივად. ამ ხანის განმავლობაში აქაური ხელის, უფრო დაეცა, თელავის ეხიდან დაიწყო.

წარმოუდგენელია ის უბედურება და განსაკუთრებული წილად ხელის აქაურ ხელს წყლის ზედმის გამო. რასაკვირველია, ასეთი გაჭირვება ხელის აფიქრებისა და წყლის გამოყენების მართლაც, ხელის აყენება, როგორც სემიო ადამიანული დრო მთავარი ხელის. მაგრამ ეს აყენება რადგან უკუეხება და უხეობა. ვაკე უწყობლობის დრო და წვიმა და დაეცა უფრო სურვილი წყლის გამოყენების: მიხედავად ამ მოვლენისა ის განსაკუთრებით, რომ უკვე მოსახლეებს სურს, რომ წყარო მის ეხში გამოიყენებოდეს, და განსაკუთრებით ასეთი სურვილის დაკმაყოფილება? საკითხი ურთიერთობაშია. ამიტომაც ვარდისუბანის ამ გაჭირვებას და წყლის გამოყენების საქმე დასაწყისად რითივე.

თუ ამისთანა საქმეში ასეთი სისუსტე გამოიჩინეს ვარდისუბანში, რად იქნება ახ ამისთანა საქმეზე, როგორც არის სამხედრო, ან კიდევ სკოლა. სკოლა ძველ-ძველებით იქნება დაარსებული აქ 1894 წელს კერძო სახლი, სადაც უფრო დასრულდა შედგენილი. მას შემდეგ ბევრს ეტანა აქაური მდგომარეობა და აგრეთვე მასთან სკოლისა და მასთან სკოლის, რომ ხელის რამე შემწეობა აღმოჩნდა სკოლისთვის, მაგრამ მათმა ცდაში უქმნა ჩაარა. ესაა საჭირო საკუთარი მასწავლებელი დახმობა სკოლაში თვისთვის დასრულით. იმედია, ესაა მანამდე ხელის გააღვიძებს და იხრებებს სკოლის საკუთარ შენობის აშენებას.

6. მერქალი

ყურნალ-გაზეთებიდან

გერმანული გაზეთები იტყობინებენ, რომ პრეზიდენტი კრაუტერი ამ ხანისათვის ნიდერლანდში გაატარებს. აქ ის შეხვედრას და ინახულებს ღირს სოფლებს, რომელიც გამოეყოფა დედაქალაქს ვიეტნამის და განსაკუთრებულ შოკ ხიდებაში.

კრაუტერს და მის დახლოებულებს შეეძლოს იქნება ბერლინის ტაბაკატა-ის კორესპონდენტი:

«გაგაში, ამ სასტუმროში, სადაც პრეზიდენტი კრაუტერი ჩამოსდგარა, დიდი იმედობაა შესრულებული. იმათ ფიქრად არ მისდით, რომ კიტინებმა რადისში შეიძლოს დეკრეტისა, დეკრეტისა და ბოტას ფობს; იქნება იხელის, მართლაც და, მოკლებულეს ეს რამ და პირველმა გამოეყოფა ბურებს ხელი მოსარიკებდა, — ჭეშქარი კრაუტერი და მისი ამაღა.»

«გაგაში ჭეშქარები, სტრუქტურები და მოქმედობენ ისე, თითქოს მათ არსად ემუშავებოდნენ და შეეძლოთ არხეინად მოეცადნენ საქმეთა მსჯელობას. კრაუტერის მსახურები, როგორც ეტყობა, უფრო სასხლის ეტაპის წესებით არიან გატარებული; არა მგობია, რომ ისინი ბევრს ჭეშქარობდნენ იხელისთან შეხვედრის შიშობათა»

შემუშავებულა: მანამდე და მანამდე ისინი სულაც არა ჭეშქარნი იმ კაცებს, რომლებსაც ემუშავებოდა ხელის ჩამოკლება. იქნება, — და ეს ადვილად შეესაძლებელია, — რომ იხელის შედგენის წინააღმდეგ ესეთი შიში და გულგრილი მოქმედებებისა უკეთესი იხადდეს აქაურს.»

დეკემბერი

(არსებითი დეკემბერი სააგენტოსათვის)

16 დეკემბერი.

შანაი. ჩინელი წყაროებიდან ხმა მოვიდა, რომ მალაქარჩ ნებულს მოხელეს სიანფულან დეპეშით მიუწერია შანაიში, ვითომ შანის პირობები მოუხსენებიათ იმპერატორისა და დედოფლისათვის, რომლებსაც გადაუწყვეტიათ მილონ ეს პირობანი. ეს ცნობა აქ ძალიან ნაკლებად სჯერათ.

ლონდონი. „სტანდარდს“ ატყობინებენ შანაიდან 15 დეკემბრის რიცხვით, რომ კერძო ცნობებით, როდესაც იმპერატორის სასახლე იმყოფებოდა ტიანანში, დედოფალი საიღუმლოდ ერთი 15 წლის ვაჟი, სახელად ტუნ-სუ, ახალ იმპერატორად დანიშნა. ამ დანიშნვის შესახებ დაწერილ ბიულეტენში აღკრძალულ იყო ამ ამბავის გავრცელება. ახლად დანიშნული იმპერატორი ყველაზე პალანკინით მოიყვანეს სი — ფუში. ამით აიხსნება ის გარემოება, რომ იმპერატორს კვან-სუს ნება მიეცა პეკინში დაბრუნებისა. იმპერატორმა კვან-სუმ აცნობა თავის მეგობრებს, რომელნიც რეფორმების დასს მკუთვნიან, რომ ის პეკინში ბრუნდება და სთხოვა მათ დახმარება სახელმწიფო საქმეების მართვაში.

იოკადასაზრბი. ოთხსა — ხუთსამა ბურსა მაქსიმის ზარბაზნებით, ბერვლიენის უფროსობით იერიში მიიტანეს რაზმზე, რომელიც 24 კაციან შესდგებოდა, მოდერნიზაციის ახლო. პოზიცია მამაკად იქნა დატოლი; ვიდრე ბოკსბურგიდან მასველი ჯარი მოვიდა და გარეკა ბურები. როგორც უკვე შეტყობინებული იყო, ბურებმა დააზიანეს ბატარეები ნეკლეინფონტენში და ხიმესში და გააოხრეს სადარჯლო რაზმის ბინები. ბურებმა ცეცხლი წაუკიდეს ციანტის ქარხნებს, მაგრამ კავრებმა ცეცხლი ჩააქრეს.

სტანდარტონი. გუშინ 12 მილის სიშორეზე სტანდარტონიდან აღმოსავლეთით 200 ბურს ბრძოლა ჰქონდა 150 ინგლისელთან, რომელთაც განზრახვა ჰქონდათ წავლათ ფერმიდან საკვები სურსათი. ინგლისელებს ორი კაცი დაუკარგეს, მაგრამ იმათ მინც წვილეს სურსათი.

ნიუ-იორკი. პეკინიდან დეპეშით სწორედ „გერალდს“, რომ იმპერატორის სასახლეს ნოტა გამოუგზავნია პასუხად ელჩების საერთო ნოტისა. ამ ნოტაში ჩინეთის იმპერატორი კითხულობს, ნამდვილად თხოულობენ სახელმწიფოები ტაქს სიმაგრების დანგრევას და პრინციების სიკვდილით დასჯას, თუ არა. იმპერატორი კითხულობს ვგრეთვე იმას, თუ რა ადგილების დაქვეა მსურთ სახელმწიფოებს.

ლონდონი. კიტინერი იტყობინება 15 დეკემბრის რიცხვით, რომ იმ დროს, როდესაც რაზმი კოლივილის უფროსობით გრეილინგტადთან ებრძოდა ძტერს, ბურების მეორე რაზმი დაეცა კოლივილის უფროსობით. უკუაგლო ბურები. რადკლიფი და მეორე კაპიტანი დაიჭრნენ; 8 კაცი მოკლულ იქნა, 21 დაიჭრა და 20 უგზო-უკვლოდ დაიკარგა. კიტინერი ამბობს, რომ ორთა ძალიან უჩაღად მოიქცაო.

ბლუმფონტენი. ბრიტანის ჯარებმა ხელახლად დაიჭირეს ფსიქოტურგი, რომელიც რამდენიმე ხანი ბურების ხელში იყო.

17 დეკემბერი

პარიზი. გადაკეთების შემდეგ, გუშინ საღამოთი, ვისხნა საგანგებო წარმოდგენით თეატრი „კომედი ფრანსეზ“.

ლონდონი. ავსტრალიის გუშინდელ ბაზარზე 13 საეპრო ფირმა კოტრად გამოაცხადეს.

კაპუბადტი. ლედი-გრეის მიდამოებში განდა ბურების პატარა რაზმი.

ბარლინი. საადგილ-მამულო ბანკის აქციონერთა დღევანდელს კრებაზე თავმჯდომარემ გამოაცხადა, რომ პრუსიის საადგილ-მამულო სააქციონერო ბანკის ზედამხედველი საბჭოს თავმჯდომარე, მთავარი კონსული ელუარდ შმიდტიც დაპატიმრებულ იქნაო.

ეტრად რგის ბირჟა 15 დეკემბერს.

სახელი	ფიცილი	ფიცილი	ფიცილი
მ	ა	ბ	გ
4% სახელმწიფო რენტა	—	—	96 1/2
4 1/2% შინაგანი სესხ	89 3/4	99 1/2	—
4% გირავნ. ფურც. სახელმწიფო	—	—	95
5% 1-ლ შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1864 წ.	—	—	338 1/2
5% მეორე შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1866 წ.	—	—	285
5% გირავნ. მომგ. ფურც. სახელმწიფო	—	—	15 1/2
3 1/2% გირავნ. ფურც. იმვე ბანკისა	—	—	87 1/2
ტფილ. სააღმ.-მამ. ბანკი	5%	—	—
გირავნ. ფურცლ.	—	—	92 1/2
4 1/2% გირავნობა: ფურც. იმვე ბანკი	—	—	86 1/2
ქუთ. სააღმ.-მამ. ბანკის	6%	—	—
გირ. ფურცლ.	—	—	101 1/2
5% გირავნ. ფურც. იმვე ბანკისა	—	—	95
5% ო ლიგაციები ტფილ. სახელმწიფო	—	—	—
4 1/2% ობლიგაცი. იმვე სახელმწიფოსა	—	—	86

რეაქტორი ალ. ჭყონია.
გამომცემელი ალ. ჯაბაძე.

განცხადებანი

მიიღება ხელის-მოწერა 1901 წლისათვის ორკვირულ გამოცემათა ქართულს

„მწყემს“-ზე

რუსულ „ПастырЬ“-ზე.

ურნალის ფასი:
12 თვით „მწყემსი“ 3 მ. | 6 თვით „მწყემსი“ 2 მ.
— „რუსული“ 3 მ. | — „რუსული“ 2 მ.
— „ორივე გამოც.“ 5 მ. | — „ორივე გამოც.“ 3 მ.

გაზეთზე ხელის-მოწერა შეიძლება როგორც უფირადში, აგრეთვე ქუთაისშიც. ტფილისში წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წევრის მალაზიაში, ბ. შიო ქუჩაზე შეილთან. ფთში — დეკანოზ მ. გრიგოლ მაჭარავთან; სახსრებში — ყარაბაზ მხედისთან; სასაფლაოში — დეკანოზ დ. სახტოვთან სასაფლაოში — ბლოლოჩინ მამა არისტარქ კალანდარიშვილთან.

სოფლის მასწავლებელთა და ღარიბთა გაზეთები დაეთმობათ მთელის წლით ორივე გამოცემა სამ მანქანად.

რედაქციას აქვს კანტორები: ქუთაისში დეისაძის სახლებში და ყვირილაში რედაქტორის საკუთარ სახლებში.

გარეშე მცხოვრებთა ჟურნალის დაბარება შეუძლიათ ამ ადრესით: Вь Квирилы, вь редакцію газеты и журнала „МЦКЕМ-СИ“ и „ПАСТЫРЬ“.

რედაქციაში მოიპოვება წარსული წლების რამდენიმე სრული გამოცემანი „მწყემსი“-სა, რომელნიც ნახევარ ფასად დაეთმობათ მსურველთ.

1901 წლის ხელის მომწერთ პრემიად (საჩუქრად) აქვთ დანიშნული დიდი სურათი ყოვლად სამღვდლო ლეონილისა, იმის მსგავსი, როგორც არიან შოთა რუსთაველისა და თამარისა. (3—1)

ღიბებულა და იყიდება წიბ. გამომც. ქართულითა ანგანაზობის კიოხსში: შ. არაგვისპირელის პირველი წიბანი, ფასი ათი შური. ისტორიული რომანი ბოლგართა: ცხოვრებიდან ივ. ვახოვისა „დამნებმული“, თარგმნილი თ. სახოკიას მიერ, გამოცემა სპ. ნარაკისისა, ფასი ერთი მანეთი. პრევიციანი მცხოვრებთ ეს წიგნები შეუძლიათ ამ ადრესით დაიბარონ. Тифлись, Грузинское Издательское Товарищество. გადასაგზავნი ხარჯი არ გარდასდებთ მათ, ვინც ზემოხსენებულ ადრესით დაიბარებს და წიგნების ღირებულ ფასს (მანეთ ნახევარს) პირველადვე გამოგზავნის. ფასად ფოსტის მარკებიც შეიძლება გამოგზავნონ.

წიგნების გამომცემელ ქართულითა ანგანაზობის მიერ გამოცემული წიგნები განიხილავთ უამრავ დაკლავულ ფასად:

სახელი	ფასი
თხზულებანი ალ. ვახუტისის ავტორის სურათით და ფაქსიმილეთი ოთხი ტომი, თითო ტომი ცალკე	1—
თხზ. ი. დავითაშვილის სურათით, ბიოგრაფიით და ფაქსიმილეთი	←—50
დასაბუთა და აღწერა ერეკლე ბატონიშვილის ლეკენდა-პოემა ბახანისა	←—10
ბნელო, მოთხრობა ნ. შელანისა (ფსევდონიმი)	←—20
თხზულებანი ი. ჭავჭავაძისა, ავტორის სურათით და ფაქსიმილეთი: I ტომი	←—70
იგივე II ტომი	←—60
იგივე III ტომი	←—60
იგივე IV ტომი (ორ წიგნად)	←—80
სოფლის კუნწულა დ. მაჩხაქელისა	←—10
თხზულებანი აკაკისა I ტომი	←—60
იგივე II ტომი	←—60
თხზულებანი რ. ერისთავისა I ტომი	←—60
სიბრძნე-სინდრუე საბა-ორბედიანისა	←—40
საბართველო და მისი წარსული დრო პორტისი.	←—20
აივანგო, ვოლტერ სკოტისა	←—50
ადა-მაჭმად-ხანის შემოსვლა ტფილისში	←—20
სამხარეულო ქართლის და ეგრეთხელის საჭმელებისა.	1—20
დვინის დაუქება, პრეფესორის ვ. ზეტრიაშვილისა	1—50
რძე, მისივე.	1—50
სიბრძნე ბაგვათისა	←—30
ცეცხლითა და მანვილითა	←—80
დასტურ-ღამა.	←—10

ვინც გამოიწერს წიგნებს, ფოსტის ხარჯი დაეება წინის მისევეთ გაგზავნის დროს (наложеннымъ платежомъ). წიგნების ფასი 25 % წინადაე უნდა იქნას გაგზავნილი. ქალაქ გარეშე მცხოვრებთ ფული უნდა გამოგზავნონ შემდეგის ადრესით: Тифлись, Грузинское Издательское Товарищество.